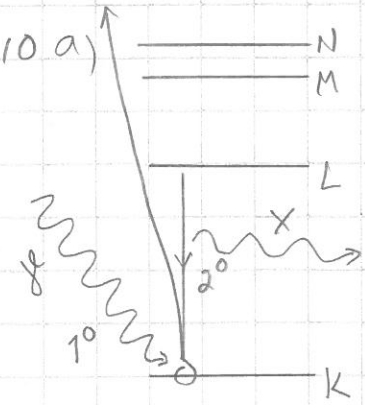
- läpivalaisu röntgensäteillä
- absorptiokuvaus
- aineen rakenteen tutkimus
- taideaineiden aitouden tutkimus

7.10 a)

1° γ-säteilyn fotoni irrottaa elektronin K-kuorelta

2° tyhjä aukko K-kuorella täyttyy ylempiä (kuvassa L→K tms. K_α-siirtymä)

Energiaero $\Delta E (= E_L - E_K)$ menee fotoille $\Delta E = hf$ jolloin saadaan röntgensäteilyä. Nimitys ominaissäteily tulee siitä, että säteilyn f ja λ riippuvat kohtioaineesta

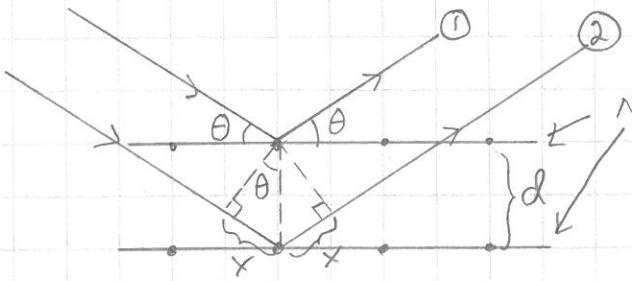
b) Katsotaan spektristä piikkien taajuudet ja lasketaan niitä vastaavat fotonien energiat $E = hf$. Verrataan kyseisiä energioita annettuihin ominaissäteilyn energioihin.

f ($\cdot 10^{18}$ Hz)	1,96	3,59	4,00	7,65	8,72
$E = hf$ (keV)	8,11	14,84	16,54	31,63	36,05
	Cu(K_α) ⊛	Y(K_α)	Y(K_β)	Ba(K_α)	Ba(K_β)

⊛ $1{,}96 \cdot 10^{18}\ \frac{1}{s} \cdot 4{,}13567 \cdot 10^{-15}\ \text{eVs} \approx 8105{,}91\ \text{eV} \approx 8{,}11\ \text{keV}$

⇒ aineet: Cu, Y, Ba

Kahden säteilyaallon interferenssi

rakenneosaset ovat kidetasoilla

Aallon ① ja ② matkaero:

$2x = 2d \sin\theta$

Aallot ① ja ② vahvistavat toisiaan:

$$2x = \boxed{2d \sin\theta = k\lambda} \qquad k = 1, 2, 3, \ldots$$

BRAGGIN LAKI

$\sin\theta = \frac{x}{d} \Leftrightarrow x = d\sin\theta$

Aalto voi olla:
- sm-säteilyä
- hiukkassäteilyä (elektroneja, neutroneja) $\lambda = \frac{h}{mv}$

5. Atomin ydin

- halkaisija $\approx 10^{-14}$ m (Rutherford v. 1911, atomi $\approx 10^{-10}$ m)
- koostuu: protoni ($Q = +e \approx 1{,}60218 \cdot 10^{-19}$ C) } nukleoni
  neutroni ($Q = 0$) }